

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 42, 2015

Nummer 42, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3580](#) 15-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3576](#) 15-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3575](#) 15-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3574](#) 15-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3579](#) 15-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3503](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3497](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3504](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3499](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3495](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3508](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3493](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3511](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3496](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3498](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3509](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3485](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3506](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3484](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3507](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3505](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3501](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3502](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3510](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3486](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3484](#) 08-12-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3433](#) 01-12-2015

Annotatie

[Noot onder HR 17 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3325 en HR 24 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3365.](#)

mr. dr. P.A.M. Mevis

RECHTSPRAAK

Stafford Annie gevaarlijk dier in de zin van artikel 425 Sr?

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd in het licht van het uitdrukkelijk onderbouwde standpunt inhoudende dat de hond van de verdachte niet reeds ten tijde van het tenlastegelegde als gevaarlijk kon worden beschouwd.

Met juistheid heeft het hof geoordeeld dat een hond niet eerst dan als 'gevaarlijk' in de zin van artikel 425 Sr kan worden aangemerkt als die hond bij eerdere bijtincidenten betrokken is geweest. Ook een hond waarvan op grond van andere feiten of omstandigheden kan worden aangenomen dat hij gevaren oplevert welke voormelde wetsbepaling in het algemeen heeft willen voorkomen, moet als gevaarlijk in de zin van die wetsbepaling worden aangemerkt (vgl. HR 10 maart 1992, ECLI:NL:HR:1992:ZC8999, *NJ* 1992/571).

Gelet op de gebezigde bewijsmiddelen, waaronder de verklaring van de verdachte, geeft het oordeel van het hof dat de hond reeds vóór de overtreding gevaarlijk voor personen kon zijn en derhalve een gevaarlijk dier in de zin van artikel 425 aanhef en onder 2° Sr is, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is het toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3579

Zaaknummer: 14/04791

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: J.M. Lintz

Wetsartikelen: 425 Sr

ANNOTATIE

**Noot onder HR 17 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3325 en
HR 24 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3365.*****mr. dr. P.A.M. Mevis***

1. Voor de toepassing van artikel 184 Sr weten we (voorlopig) zeker dat de algemene taakstelling van de politie in (thans) artikel 3 PolW geen basis kan zijn voor een 'krachtens wettelijk voorschrift gegeven bevel of vordering' in de zin van artikel 184 lid 1 eerste tekstdeel Sr: HR 29 januari 2008, *NJ* 2008/206. Die bepaling houdt immers niet uitdrukkelijk in dat de betrokken ambtenaar gerechtigd is een bevel te geven of vordering te doen. Dat geldt ook voor andere wettelijke bepalingen, zoals de bevoegdheidsbepaling van artikel 53 Sv die in het arrest van 24 november aan de orde is of het bevel een motorvoertuig te doen stilhouden als bedoeld in artikel 160 lid 1 WVV: zie HR 3 februari 2015, *NJ* 2015/172 m.nt. Borgers onder *NJ* 2015/173. Het is bepaald aangewezen dat we in Nederland een dergelijk eis aan de grondslag van een overheidsbevel stellen, alvorens een burger vervolgd en gestraft kan worden wegens het niet opvolgen (een nalaten) van zo'n bevel. In een rechtsstaat is het overheidsgezag niet vanzelfsprekend. Juist als het gaat om het op straffe van vervolging 'aanpakken' van de burger die zich tegenover de overheid verzet, is van belang dat de legitimiteit van de overheid, zeker van een bevelsbevoegdheid, op een uitdrukkelijke en concrete wetsbepaling is gebaseerd en dat de strafrechter in het kader van zodanige strafvervolging de rechtmatigheid van overheidsoptreden bewezen heeft te verklaren. In geval van strafvervolging ter zake van artikel 184 lid 1 eerste deel Sr benadrukt de Hoge Raad in bovenstaand arrest van 17 november 2015, r.o. 2.7 andermaal dat zulks impliceert dat de strafrechter zich (desnoods ambtshalve) tot in detail heeft te verdiepen in de bevoegdheidsverdelingen in – bijvoorbeeld – de Gemeentewet om bewezen te kunnen achten dat van een bevel of vordering 'krachtens wettelijk voorschrift gedaan' sprake is, hoezeer in bestuursrechtelijke kring over de verregaande toets door de strafrechter ook wel eens de wenkbrauwen worden gefronst. Zie nader hierna onder 7. Ter zake van de reikwijdte van deze noodzakelijke toets door de strafrechter zijn de beide bovenstaande arresten van de Hoge Raad relevant. Daarin worden lijnen van eerdere jurisprudentie voortgezet respectievelijk bestendigd. Het blijft erg taai kost.

2. Juist met het oog op de eisen die moeten worden gesteld en aan het daarmee verbonden punt van de toets door de strafrechter is het eigenlijk ietwat verwarrend dat in artikel 184 lid 1 Sr in feite twee, nogal verschillende delictsomschrijvingen zijn opgenomen: het niet voldoen aan een bevel of vordering en het feitelijk, actief gedrag van het belemmeren van handelingen ter uitvoering van enig wettelijk voorschrift. De verschillen tussen beide onderdelen zijn groter dan de samenplaatsing in het eerste lid van deze strafbepaling doet vermoeden. Anders dan voor een bevelsbevoegdheid waarvoor een specifieke basis nodig is, is voor de legitimizeitsbasis van feitelijk handelen als in het tweede tekstdeel van het eerste lid bedoeld immers juist wel genoeg dat sprake is van handelen dat past in de uitoefening van de bij wet opgedragen algemene taak of bijzondere bevoegdheid, dat – voor wat betreft de algemene taakstelling – niet in strijd is met de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit en dat niet een zodanig ernstige inbreuk op grondrechten en vrijheden maakt dat daarom (of om enige andere specifieke reden) een aparte bevoegdheidsvoorziening in de wet noodzakelijk is.

3. In bovenstaand arrest van 24 november 2015 is dat onderscheid tussen de beide tekstdelen van artikel 184 lid 1 Sr goed te herkennen (zie in vergelijkbare zin het reeds genoemde arrest van 29 januari 2008, *NJ 2008/206*). Van alle personen die zich bevonden in een demonstratie is gevorderd dat zij alle gezichtsbedekking en andere voorwerpen die verboden zijn, zouden afdoen of verwijderen. Wat men vindt van de inhoudelijke reikwijdte van zo'n bevel, verdachte wordt vervolgd omdat hij de aanhouding op grond van artikel 53 Sv van een onbekend persoon, op heterdaad betrapt als verdachte van het niet opvolgen van genoemd bevel, zou hebben belemmerd in de zin van artikel 184 lid 1 tweede tekstdeel Sr. In zoverre is voor deze verdachte in eerste instantie daarmee inderdaad op zichzelf geen toets van een bevel door de strafrechter nodig want hem is geen bevel gegeven. De A-G redeneert vervolgens door naar de vraag of het bevel wel had mogen worden gegeven aan de onbekende verdachte omdat daarvan immers de (on)rechtmatigheid van diens aanhouding afhangt. Maar de Hoge Raad wil daar niet aan en houdt reeds halt bij het oordeel dat de rechtmatigheid van het bevel niet ter beoordeling staat nu aan de verdachte het tweede deel van het eerste lid van artikel 184 Sr ten laste is gelegd. Het is opvallend dat de Hoge Raad daaraan voorbijgaat. Terwijl toch in casu de aanhouding alleen rechtmatig is (en dus alleen dan de (rechtmatige) uitvoering van een wettelijk voorschrift is in de zin van artikel 184 lid 1 tweede deel Sr) als er een verdachte is aangehouden (artikel 53 Sv). En een verdachte is iemand ten aanzien van wie het redelijk vermoeden van een strafbaar feit bestaat en dat was in casu de overtreding van een bevel hetgeen alleen maar strafbaar is als dat een krachtens wettelijk voorschrift gegeven en ook overigens rechtmatig bevel is. Bij de toepassing van artikel 184 lid 1 Sr treedt af en toe inderdaad dit 'Droste cacao'-effect op. Meent hij dat de verdachte zich niet op gebreken in het niet jegens hem gegeven bevel kan beroepen? Of dat hem bij zijn verzet tegen de aanhouding geen oordeel over de rechtmatigheid daarvan toekomt c.q. dat in elk geval in casu de

strafrechter de rechtmatigheid van het bevel niet hoeft te bewijzen nu die rechtmatigheid geen bestanddeel van artikel 184 lid 1 tweede tekstdeel Sr is? Daar kan men zich enerzijds iets bij voorstellen omdat anders omstanders zich voortdurend met de rechtmatigheid van de aanhouding van een verdachte zouden kunnen bemoeien. Maar toch; hoe is dan de situatie rechtens bij een volstrekt disproportionele aanhouding? Moet de verdachte zich dan op noodweer (kunnen) beroepen alvorens vrijuit te gaan? En wat is de relatie met de wederspanning van artikel 180 Sr? Bij dat misdrijf, dat in casu wellicht ook aan de orde had kunnen zijn, is de rechtmatigheid van de bediening wel een uitdrukkelijk te bewijzen bestanddeel. Valt de toets daarvan dan in voorkomende gevallen ook beperkt uit? Het zou vreemd zijn als er op dit punt verschil tussen beide bepalingen zou bestaan. Kortom, mij spreekt het – kennelijk met de A-G – minder aan dat de rechtmatigheid van het overheidsoptreden niet ter discussie kan worden gesteld c.q. aan rechterlijke controle is onttrokken in geval van strafvervolging terwijl de legitimiteit van de strafvervolging en de berechting daar wel van afhangt. Dat geldt zeker in een geval als in bovenstaande strafzaak aan de orde waar de uiteindelijke basis van optreden een bevel is. Ook als zulks het geval is op de indirecte wijze als in bovenstaande strafzaak.

4. Als het strafrechtelijk verwijt is gebaseerd op artikel 184 lid 1 eerste tekstdeel Sr inzake het niet opvolgen van een krachtens wettelijk voorschrift gegeven bevel of vordering zoals in bovenstaand arrest van 17 november, dan kan de strafrechter gedwongen zijn te treden in de complexe, en lang niet altijd heldere verhoudingen tussen met name de gemeenteraad en de burgemeester krachtens de Gemeentewet. Beide hebben daarin hun eigen taak en bevoegdheid die in het kader van de openbareordehandhaving ook deels overlapt. De burgemeester kan onder andere op grond van de in casu aan de orde zijnde bevoegdheid van artikel 172 lid 3 Gemeentewet bevelen geven. Het probleem daarbij is dat die bevoegdheid ertoe strekt dat de burgemeester bevelen aan de burger kan geven, maar zich voor de uitvoering daarvan bedient van ambtenaren van politie die in hun optreden voor wat betreft de handhaving van de openbare orde onder het gezag van die burgemeester zijn gesteld. De politie heeft als gezegd geen eigen bevelsbevoegdheid op grond van artikel 3 PolW jo. artikel 184 Sr. Hoe komen we dan bij de bevelsbevoegdheid van artikel 172 lid 3 Gemeentewet bij artikel 184 lid 1 eerste tekstdeel Sr uit?

5. Ter zake van de constructie van de bevelsbevoegdheid die de Hoge Raad in bovenstaand arrest van 17 november hanteert, merkt Borgers in zijn noot onder *NJ* 2015/173 op dat die constructie uit HR 10 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:1742 ‘uit de toon valt’ omdat dit niet goed te plaatsen is bij ‘de legaliteitsgedachte die ten grondslag lijkt te liggen aan de rechtspraak omtrent artikel 184 Sr’. De Hoge Raad herhaalt de constructie echter uitdrukkelijk: hij weerlegt (eerst) het daarop betrekking hebbende cassatiemiddel alvorens het tweede

middel te bespreken, dat hij gegrond acht. Daarmee wordt de gekozen constructie niet alleen bevestigd als een optie die volgens ons hoogste rechtscollege wel degelijk steun vindt in het recht. Maar daarmee ligt meteen ook weer de vraag op tafel hoe deze, wellicht enigszins ten behoeve van artikel 184 Sr overeind gehouden constructie, moet worden begrepen en gewaardeerd in het licht van de verhoudingen tussen (in dit geval) de burgemeester, de gemeenteraad (APV) en de politie in de gemeente. Iedere jurist zal immers de wenkbrauwen optrekken als hij leest dat een rechter meent dat een bevel 'is aan te merken als een wettelijk voorschrift in materiële zin'. Daarvoor is een zuiver wetsbegrip een te fundamenteel uitgangspunt van inrichting van verhoudingen in het Nederlandse publiekrecht. Over dat begrip moet geen onduidelijkheid bestaan in de zin dat de rechter er te gemakkelijk andere vormen 'de facto' onder kan brengen. Bovendien hebben twee duo's van juristen, Brouwer en Schilder respectievelijk Nan en Rogier beargumenteerd dat in de constructie van de Hoge Raad dat wat in feite een verordenende en op basis daarvan besluitvormende bevoegdheid van de burgemeester is, door de Hoge Raad wordt getransformeerd tot een door artikel 184 lid 1 Sr gedekte bevelsbevoegdheid van de burgemeester op grond van artikel 172 lid 3 Gemeentewet. Zie de bijdragen in *NJB* 2014/1725 resp. 2159, welke bijdragen de A-G in haar conclusie voor bovenstaand arrest van 17 november 2015 mogelijk aanleiding hadden gegeven te concluderen tot gegrondheid van het cassatiemiddel.

6. Een noot onder een arrest is niet de aangewezen plaats om een en ander volledig uit te diepen, zeker niet na de aangehaalde beschouwingen en die van Borgers in de genoemde noot. Maar toch is de opvatting van de Hoge Raad minder raar dan op het eerste gezicht lijkt. De strafrechter lijkt voor artikel 184 lid 1 eerste tekstdeel Sr op het aannemen van een dergelijke mandaatsconstructie binnen de verhoudingen in de gemeente min of meer aangewezen omdat de burgemeester wel ordehandhavende bevoegdheden heeft, inclusief het geven van bevelen aan burgers, maar dat zelden zelf op straat doet. De politie treedt wel daadwerkelijk op straat op, heeft echter geen eigen bevelsbevoegdheid die onder artikel 184 lid 1 Sr valt, maar moet wel de bevelen van de burgemeester als het ware 'overbrengen' aan burgers. Willen die bevelen van de burgemeester door de strafbedreiging van artikel 184 lid 1 Sr kracht kunnen worden bijgezet, dan hebben we daar een juridische constructie voor nodig waarin de politie de bevelen van de burgemeester (door)geeft en het niet opvolgen van wat de politieambtenaar op straat aan de burger beveelt, kan leiden tot strafvervolgning van die burger wegens het niet opvolgen van het bevel van de burgemeester. De Hoge Raad stelt daarbij wel opnieuw strikte grenzen aan de omvang van de mandaatsbevoegdheid; zie r.o. 2.5 in het arrest van 17 november 2015, een herhaling van genoemd arrest van 10 december 2013, *NJ* 2015/170. Alleen binnen dergelijke grenzen is de constructie voor hem acceptabel, waarschijnlijk omdat er anders voor de politie gemakkelijk te veel vrije ruimte over blijft om het bevel nader in te vullen, terwijl de politie geen eigen bevelsbevoegdheid heeft.

7. De Hoge Raad hecht er kennelijk aan om in het kader van het tweede cassatiemiddel de verwerping door het hof van het verweer dat geen sprake is van een rechtmatig bevel bij de wortel aan te pakken. Los van de door de A-G in dit verband opgeworpen kwesties, maakt het Hoge Raad terecht korte metten met de door het hof daarbij ingeroepen formele rechtskracht. Als de strafrechter de formele rechtskracht van de verblijfsontzegging moet respecteren ook als en omdat de burger daartegen geen administratieve rechtsmiddelen heeft ingesteld, zou dat impliceren dat er geen enkele rechter naar de rechtmatigheid van die verblijfsontzegging kijkt, welke wel grondslag is voor veroordeling wegens artikel 184 Sr! Het hof zit er flink naast; alleen een door de hoogste bestuursrechter in een fatsoenlijke procedure genomen onherroepelijke beslissing van onverbindendheid van een algemeen verbindend voorschrift dient door de strafrechter – en dan nog slechts in beginsel – te worden gerespecteerd: zie HR 11 oktober 2005, *NJ* 2008/207, r.o. 3.6.2 met verwijzing naar HR 26 november 2002, *NJ* 2003/81, r.o. 3.5; zie ook onderdeel 6 van de noot onder eerstgenoemd arrest.

8. Maar het is niet alleen het gerechtshof dat de toepassing van bevelsbevoegdheden door de politie onnodig compliceert. De Hoge Raad houdt immers naast de constructie van strafbaarheid op basis van artikel 184 Sr nog een tweede weg open. Dat is de mogelijkheid dat in de APV apart als overtreding strafbaar wordt gesteld het niet opvolgen van een bevel van een ambtenaar van politie (verwijderbevel), ook al ontbreekt in de APV een uitdrukkelijke bevelsbevoegdheid die de Hoge Raad voor artikel 184 Sr nu juist terecht wel uitdrukkelijk eist. Zie voor deze constructie HR 16 december 2014, *NJ* 2015/171 m.nt. Borgers onder *NJ* 2015/173 en de noot van ondergetekende onder HR 24 januari 2012, *NJ* 2013/49. Het overeind houden van die constructie is niet alleen des te merkwaardiger na de bevestiging van de mandaatsconstructie in bovenstaand arrest van 17 november 2015. De argumentatie klopt ook niet. In het arrest van 16 december 2014 overweegt de Hoge Raad dat in de benadering dat het niet opvolgen van een bevel slechts via artikel 184 Sr zou lopen, de gemeenteraad ‘in feite’ de bevoegdheid zou hebben misdrijven te creëren. Dat is echter niet zo. De wetgever wilde met artikel 184 lid 1 Sr in de eerste plaats de wildgroei in bevelsbevoegdheden tegen gaan (‘en maakt ook voor het vervolg dergelijke wettelijke bepalingen onmogelijk’; Smidt II (1881), p. 174). Dat geldt uitdrukkelijk ook voor verordeningen van lagere wetgevers (‘Wegens de plaatselijke verordeningen is (voor de reikwijdte van artikel 184 PM) de algemeene uitdrukking ‘krachtens wettelijk voorschrift’ gekozen’: Smidt II (1881), p. 177; zie nader Mevis en Verbeek, *DD* 2010/33. Met andere woorden: de formele wetgever (niet de gemeente) schiep met het oog op rechtseenheid het misdrijf van artikel 184 Sr en dus de strafrechtelijke rechtshandhaving en wel exclusief (ook in de zin van artikel 122 Gemeentewet), inclusief de kwalificatie als misdrijf. In dat artikel liet de wetgever de ruimte om bij lager voorschrift dan de parlementaire wet de bevelsbevoegdheid te creëren waarop dan de door de wetgever geschapen strafrechtelijke rechtshandhaving van artikel 184 Sr van toepassing zou zijn. Het

creëren van een zelfs autonome bevelsbevoegdheid is daarmee niet het creëren van een misdrijf; die redenering volgen we bij artikel 172 van de Gemeentewet ook niet. De exclusiviteit van artikel 184 Sr kan nog nader worden geïllustreerd aan de hand van artikel 443 Sr, de strafbaarstelling van overtreding van algemene voorschriften van politie. Die strafbepaling maakte de wetgever tot overtreding, juist omdat hij uitdrukkelijk daarnaast wel ruimte wilde laten voor strafbaarstelling in gemeentelijke APV-bepalingen en andere lagere regelgeving; zie Smidt (1881), III, p. 241. Bij de bevelsbevoegdheid is er echter geen ruimte voor een eigen APV-constructie, zeker niet als in een APV-strafbepaling enerzijds minder eisen worden gesteld aan (het bewijs van) de legitimiteit van bevel en de onderliggende bevoegdheid daartoe, maar anderzijds wel dezelfde maximale vrijheidsstraf dreigt als bij artikel 184 lid 1 Sr, nu het verschil tussen hechtenis en gevangenisstraf in de tenuitvoerlegging nihil is.

RECHTSPRAAK

Met betrekking tot het verweer van de verdachte dat erop neerkomt dat vanwege het ontbreken van de vereiste hardware niet sprake is van een – kort gezegd – voor radardetectie geschikt apparaat, had het hof nader behoren te motiveren waarom het van oordeel was dat dat verweer moest worden verworpen.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring, voor zover inhoudende ‘dat [het in de auto aanwezige radarontvangst-apparaat] geschikt was om de aanwezigheid aan te tonen van een apparaat dat tot doel had om een overschrijding van de maximumsnelheid vast te stellen’, ontoereikend is gemotiveerd.

Hetgeen ter terechtzitting in hoger beroep door de verdachte die niet van rechtsbijstand was voorzien, is aangevoerd – in het bijzonder dat ‘in zijn auto geen radarontvangstapparaat aanwezig was’ – is niet van louter feitelijke aard maar stelt daarnaast de rechtsvraag aan de orde of de aangetroffen apparatuur op zichzelf beschouwd kan worden aangemerkt als een radarontvangstapparaat als bedoeld in artikel 2 lid 1 van voormeld Besluit omdat het tot radardetectie ‘geschikt’ is. Daarmee is een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt in de zin van artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv ingenomen. Bij niet aanvaarding daarvan dienen in het bijzonder de redenen die daartoe hebben geleid in het arrest te worden opgenomen.

Het verweer van de verdachte dat niet van een radarontvangstapparaat in de hier bedoelde zin sprake was omdat het apparaat feitelijk niet functioneerde vanwege het ontbreken van de benodigde software, heeft het hof toereikend gemotiveerd verworpen. De verwerping van dat verweer op de grond dat voor het bewijs van geschiktheid als bedoeld in artikel 3 Besluit voertuigen niet hoeft vast te staan dat het apparaat ten tijde van het constateren van de overtreding functioneerde, is juist (vgl. HR 29 augustus 2006, ECLI:NL:HR:2006:AX6420, NJ 2006/486).

Met betrekking tot het verweer van de verdachte dat erop neerkomt dat vanwege het ontbreken van de vereiste hardware niet sprake is van een – kort gezegd – voor radardetectie geschikt apparaat, had het hof nader behoren te motiveren waarom het van oordeel was dat

dat verweer moest worden verworpen. De bewezenverklaring is dus niet naar de eis van de wet met redenen omkleed.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3576

Zaaknummer: 14/04791

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: N. van der Laan

Wetsartikelen: 3 Besluit voertuigen en 2 Besluit voertuigen

RECHTSPRAAK

De afwijzing van het hof van het verzoek de postbode op te roepen als getuige is niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel klaagt onder meer over de afwijzing van het hof van het verzoek een getuige te horen.

Het hof heeft het verzoek van de raadsman van de verdachte om de postbode die op 21 januari 2013 tevergeefs de door het hof vermelde mededeling uitspraak heeft aangeboden op het adres [a-straat 1] te [plaats A] als getuige te horen, afgewezen ‘mede gelet op het tijdsverloop’ en op de grond dat de verdachte ‘niet ter terechtzitting aanwezig is en zijn vader evenmin [en] nergens uit blijkt dat het niet verdachte was die de brief heeft geweigerd’.

Voormeld verzoek van de raadsman van de verdachte is gedaan tegen de achtergrond van de ontvankelijkheid van de verdachte in het hoger beroep. Het hof heeft de verdachte, mede gelet op hetgeen de postbode heeft gerelateerd in de akte van uitreiking, niet-ontvankelijk verklaard in het hoger beroep. Gelet hierop en in het licht van hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd alsmede in aanmerking genomen dat de verdachte ten tijde van de aanbidding van de mededeling uitspraak in de GBA stond ingeschreven op een adres in [plaats B] en niet op het adres in [plaats A] waar de mededeling is aangeboden, is de afwijzing van het hof van het verzoek de postbode op te roepen als getuige niet zonder meer begrijpelijk.

Voor zover het middel hierover klaagt is het terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3574

Zaaknummer: 15/00219

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan

Wetsartikelen: 263 Sv

RECHTSPRAAK

De vaststelling van het hof dat verdachte ‘eerder voor strafbare feiten onherroepelijk [is] veroordeeld’ is niet zonder meer begrijpelijk nu het Uittreksel Justitiële Documentatie daarvoor geen steun biedt.

Het middel klaagt over de strafmotivering.

De verdachte is ter zake van ‘in strijd met een hem bij of krachtens wettelijk voorschrift opgelegde verplichting, opzettelijk nalaten tijdig de benodigde gegevens te verstrekken, terwijl het feit kan strekken tot bevoordeling van zichzelf of een ander, en terwijl hij weet dat de gegevens van belang zijn voor de vaststelling van zijn of eens anders recht op die verstrekking of tegemoetkoming dan wel voor de hoogte of de duur van een dergelijke verstrekking of tegemoetkoming’, veroordeeld tot een taakstraf van 120 uren, subsidiair 60 dagen hechtenis. De strafoplegging is onder meer als volgt gemotiveerd:

‘Blijkens een de verdachte betreffend Uittreksel Justitiële Documentatie van 7 oktober 2014 is de verdachte eerder voor strafbare feiten onherroepelijk veroordeeld.

Het hof acht, alles afwegende, een taakstraf van na te melden duur passend en geboden.’

De vaststelling dat ‘de verdachte eerder voor strafbare feiten onherroepelijk [is] veroordeeld’ is niet zonder meer begrijpelijk aangezien voormeld uittreksel daarvoor geen steun biedt. De strafoplegging is daarom ontoereikend gemotiveerd.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3575

Zaaknummer: 14/05569

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: B.P. de Boer

RECHTSPRAAK

Van de bekende verklaring van verdachte kan, ondanks de pijn ten gevolge van brandwonden aan zijn handen, niet gezegd worden dat deze niet in vrijheid is afgelegd.

Het middel klaagt over de verwerping van een verweer, inhoudende dat de verdachte zijn voor het bewijs gebezigde bekende verklaring niet in vrijheid heeft afgelegd.

Het hof heeft geoordeeld dat 'de verdachte tijdens het verhoor pijn aan beide handen heeft gehad en dat de verdachte het liefst naar huis wilde', maar dat 'niet gezegd kan worden dat verdachte zijn (bekende) verklaring niet in vrijheid heeft afgelegd'. Dat oordeel van het hof is, in aanmerking genomen dat het hof kennelijk heeft geoordeeld dat de verwondingen noch de pijnstillende middelen hebben geleid tot een verminderd bewustzijn, niet onbegrijpelijk en is in het licht van hetgeen ten verweere is aangevoerd, toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3580

Zaaknummer: 14/03381

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 29 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3510

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Beslag op de voet van artikel 94a lid 1 of lid 2 Sv?

Het eerste middel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat zij onbevoegd is kennis te nemen van het klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv. Het tweede middel klaagt dat de rechtbank heeft verzuimd te bepalen dat het klaagschrift ter behandeling en afdoening van het beklag zal worden doorgezonden naar het Hof Den Haag.

Redelijke wetstoepassing brengt mee dat, indien het gerecht waarbij een klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv is ingediend constateert dat het niet bevoegd is tot afdoening daarvan, dit gerecht bepaalt dat de griffier de stukken zal zenden naar het bevoegde gerecht (vgl. HR 23 november 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC9284, NJ 1994/263). De Hoge Raad zal daarom, gelet op de vaststelling van de rechtbank dat ‘de strafzaak tegen klager als verdachte inmiddels aanhangig is bij het gerechtshof te ‘s-Gravenhage’, doen wat de rechtbank had behoren te doen.

Opmerking verdient dat de rechtbank in het midden heeft gelaten of het conservatoir beslag is gelegd op de voet van het eerste dan wel het tweede lid van artikel 94a Sv, dan wel op beide.

Indien het hof vaststelt dat het beslag (mede) op de voet van artikel 94a lid 2 Sv is gelegd, kan het hof het klaagschrift (ook in zoverre) zelf behandelen en afdoen tenzij de klager of de advocaat-generaal verlangen dat de stukken ter verdere behandeling en afdoening van het klaagschrift (in zoverre) zullen worden gezonden naar de rechtbank, als – kort gezegd – de ingevolge artikel 552a lid 4 Sv bevoegde instantie ten aanzien van een op de voet van artikel 94a lid 2 Sv gelegd beslag.

De Hoge Raad bepaalt dat de stukken ter verdere behandeling en afdoening van het klaagschrift zullen worden gezonden naar het Gerechtshof Den Haag.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3499

Zaaknummer: 14/03988

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 94 Sv

RECHTSPRAAK

Zonder nadere motivering, die ontbreekt, is niet begrijpelijk dat betrokkene daadwerkelijk wederrechtelijk voordeel heeft verkregen door middel van of uit de baten van het bewezenverklaarde witwassen.

Het middel bevat de klacht dat het oordeel van het hof dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen door middel van het in de met deze ontnemingsprocedure samenhangende strafzaak bewezenverklaarde witwassen ontoereikend is gemotiveerd.

In de overwegingen van het hof heeft het hof als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat dit witwassen tot het door de betrokkene wederrechtelijk verkrijgen van vermogen heeft geleid en dat voordeel geschat op € 29.274,99. Dit oordeel heeft het hof kennelijk gebaseerd op de opvatting dat onder meer de contante stortingen op de bankrekeningen van de betrokkene, nu zij voorwerp van het bewezenverklaarde witwassen waren, reeds daardoor wederrechtelijk verkregen voordeel vormden. Die opvatting is niet juist (vgl. HR 13 oktober 2015, ECLI:NL:HR:2015:3071). Zonder nadere motivering, die ontbreekt, is niet begrijpelijk dat de betrokkene daadwerkelijk wederrechtelijk voordeel heeft verkregen tot het bedrag van € 29.274,99 door middel van of uit de baten van het bewezenverklaarde witwassen. Daarover klaagt het middel terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3485

Zaaknummer: 14/06511

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.F. Faase

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 36f Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3503

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3508

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3507

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Ook (foto's van) schilderijen waarop afbeeldingen te zien zijn van seksuele gedragingen van één of meer jongens die kennelijk de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, kunnen worden aangemerkt als 'een afbeelding' in de zin van artikel 240b Sr.

Het middel klaagt 'dat de bewezenverklaring van het onderdeel "betrokken of schijnbaar betrokken" ten aanzien van de afbeeldingen bewezenverklaard onder A en D niet volgt uit de bewijsmiddelen en het kennelijke oordeel van het hof dat hiervan sprake is omdat de schilderijen "een realistische/levensechte weergave [geven] van de daarop afgebeelde personen" en de afbeeldingen "minst genomen de suggestie [wekken] dat bij de vervaardiging van de schilderijen echte kinderen zijn betrokken" blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting, althans onvoldoende is gemotiveerd'.

Het gaat in deze zaak om de vraag of (foto's van) schilderijen waarop afbeeldingen te zien zijn van seksuele gedragingen van één of meer jongens die kennelijk de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, kunnen worden aangemerkt als 'een afbeelding' in de zin van artikel 240b Sr. Deze vraag dient te worden beantwoord tegen de achtergrond van de – hiervoor onder 3 weergegeven – te dezen toepasselijke internationale regelgeving alsmede de wetsgeschiedenis van artikel 240b Sr.

Gelet op het hiervoor weergegeven kader is het oordeel van het hof 'dat schilderijen [niet] reeds naar hun aard buiten het bereik van art. 240b Sr vallen', juist. Uit de wetsgeschiedenis volgt daarbij bovendien dat het in dit verband niet nodig is geacht om een uitzondering te maken voor artistieke virtuele kinderporno omdat virtuele uitingen die artistiek zijn, doorgaans geen realistische uitstraling hebben. Die uitzondering is ook niet wenselijk geacht, omdat artisticeit die zou kleven aan een realistische virtuele pornografische afbeelding daaraan niet het strafwaardige karakter ontnemt.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 12 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY9719, NJ 2013/403, ten aanzien van virtuele kinderpornografie op grond van de wetsgeschiedenis van artikel 240b Sr geoordeeld dat het bestanddeel 'schijnbaar betrokken' in de delictomschrijving van artikel 240b Sr meebrengt dat onder deze strafbepaling ook begrepen is een realistische afbeelding

van een niet-bestaand kind in de zin dat de afbeelding niet van echt is te onderscheiden. In dat arrest werd het oordeel van het hof dat virtuele afbeeldingen van kinderpornografie niet als realistisch in deze zin zijn aan te merken niet onbegrijpelijk geacht, gelet op de vaststellingen van het hof dat de afgebeelde personen ‘geen echte kinderen’ zijn en dat voor ‘de gemiddelde kijker (...) aanstonds blijkt dat het gaat om gemanipuleerde afbeeldingen’.

De enkele omstandigheid dat aanstonds blijkt dat niet sprake is van een fotografische maar van een geschilderde realistische weergave van een seksuele gedraging waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken of schijnbaar is betrokken, staat op zichzelf niet aan de toepasselijkheid van artikel 240b lid 1 Sr in de weg. Ook de omstandigheid dat ondergeschikte onderdelen van zo’n afbeelding een niet-werkelijkheidsgetrouwe weergave van een kind zijn, bijvoorbeeld doordat – zoals in het onderhavige geval – op de rug van het afgebeelde kind vleugels zijn aangebracht, heeft niet zonder meer tot gevolg dat de afbeelding van het kind als geheel niet kan worden aangemerkt als een realistische afbeelding zoals bedoeld in artikel 240b Sr.

Wel zal vanwege het bijzondere karakter van zo een onder artikel 240b Sr te rubriceren geschilderde realistische afbeelding uit de motivering van het oordeel van de feitenrechter duidelijk moeten blijken waarop is gebaseerd dat de afbeelding een zodanig realiteitsgehalte heeft dat de afbeelding van een seksuele gedraging waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken of schijnbaar is betrokken, niet van echt is te onderscheiden. Dat sluit ook aan bij eerdere rechtspraak van de Hoge Raad over virtuele kinderpornografie.

Het hof heeft op grond van eigen waarneming vastgesteld dat de in de bewezenverklaring omschreven (afbeeldingen van) schilderijen ‘een realistische/levensechte weergave [zijn] van de daarop afgebeelde personen wat betreft hoofd en lichaam – de geslachtskenmerken en geslachtsdelen inclusief – en de houding’. Het oordeel dat de afbeeldingen een realistische weergave zijn van seksuele gedragingen, is toereikend gemotiveerd. Voor zover dat oordeel van feitelijke aard is, is het niet vatbaar voor verdere toetsing in cassatie.

Uit het vorenstaande volgt dat het oordeel van het hof dat het bij de onderhavige afbeeldingen telkens gaat om een seksuele gedraging waarbij een persoon die kennelijk de leeftijd van 18 jaar nog niet had bereikt was betrokken of schijnbaar was betrokken, dus om realistische afbeeldingen als bedoeld in artikel 240b Sr, niet blijkt geeft van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en – ook in het licht van hetgeen onder 4.3.4 is overwogen – toereikend gemotiveerd.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde taakstraf van 170 uren, subsidiair 85 dagen hechtenis.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren te verrichten taakstraf, vermindert het aantal uren taakstraf in die zin dat dit 153 uren, subsidiair 76 dagen hechtenis bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3484

Zaaknummer: 13/00494

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: N. van der Laan en B.W. Newitt

Wetsartikelen: 24ob Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3506

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3493

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het belang van de verdachte bij zijn cassatieberoep is niet evident en blijkt eveneens niet uit een gegeven toelichting. De Hoge Raad verklaart de verdacht op de voet van artikel 80a RO niet-ontvankelijk.

Het eerste middel klaagt dat het hof ten onrechte bewezen heeft geacht dat de verdachte heeft gehandeld in de uitoefening van een beroep of bedrijf in de zin van artikel 11 lid 3 Opiumwet.

Blijkens hetgeen onder 1 is bewezenverklaard en de kwalificatie daarvan, niet alleen inhoudende dat de verdachte heeft gehandeld ‘in de uitoefening van een beroep of bedrijf’ maar ook dat het feit betrekking heeft op ‘een grote hoeveelheid’, heeft het hof niet alleen het derde, maar ook het vijfde lid van artikel 11 Opiumwet toepasselijk geacht. In het licht daarvan en gelet op de wettelijke strafmaxima en in aanmerking genomen voorts de door het hof opgelegde straf en de motivering daarvan, is het belang van de verdachte bij zijn cassatieberoep niet evident. De schriftuur bevat evenwel niet de in HR 11 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0146, NJ 2013/241, r.o. 2.6.2 bedoelde, in zo een geval vereiste toelichting met betrekking tot het belang bij het ingestelde cassatieberoep en het – rechtens te respecteren – belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak en terugwijzing van de zaak naar het hof met het oog op een nieuwe behandeling.

Daar geen van de aangevoerde klachten behandeling in cassatie rechtvaardigt omdat de verdachte klaarblijkelijk onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep dan wel omdat de klachten klaarblijkelijk niet tot cassatie kunnen leiden, zal de Hoge Raad – gezien artikel 80a van de Wet op de rechterlijke organisatie en gehoord de procureur-generaal – het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3486

Zaaknummer: 13/03711

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: M.A.C. de Bruijn

Wetsartikelen: 3 OW

RECHTSPRAAK

Ook (foto's van) schilderijen waarop afbeeldingen te zien zijn van seksuele gedragingen van één of meer jongens die kennelijk de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, kunnen worden aangemerkt als 'een afbeelding' in de zin van artikel 240b Sr.

Advocaat-generaal T.N.B.M. Spronken heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam om deze op het bestaande hoger beroep opnieuw te laten berechten en afdoen.

Het middel klaagt 'dat de bewezenverklaring van het onderdeel "betrokken of schijnbaar betrokken" ten aanzien van de afbeeldingen bewezenverklaard onder A en D niet volgt uit de bewijsmiddelen en het kennelijke oordeel van het hof dat hiervan sprake is omdat de schilderijen "een realistische/levensechte weergave [geven] van de daarop afgebeelde personen" en de afbeeldingen "minst genomen de suggestie [wekken] dat bij de vervaardiging van de schilderijen echte kinderen zijn betrokken" blijkt geeft van een onjuiste rechtsopvatting, althans onvoldoende is gemotiveerd'.

Het gaat in deze zaak om de vraag of (foto's van) schilderijen waarop afbeeldingen te zien zijn van seksuele gedragingen van één of meer jongens die kennelijk de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, kunnen worden aangemerkt als 'een afbeelding' in de zin van artikel 240b Sr. Deze vraag dient te worden beantwoord tegen de achtergrond van de – hiervoor onder 3 weergegeven – te dezen toepasselijke internationale regelgeving alsmede de wetsgeschiedenis van artikel 240b Sr.

Gelet op het hiervoor weergegeven kader is het oordeel van het hof 'dat schilderijen [niet] reeds naar hun aard buiten het bereik van art. 240b Sr vallen', juist. Uit de wetsgeschiedenis volgt daarbij bovendien dat het in dit verband niet nodig is geacht om een uitzondering te maken voor artistieke virtuele kinderporno omdat virtuele uitingen die artistiek zijn, doorgaans geen realistische uitstraling hebben. Die uitzondering is ook niet wenselijk geacht, omdat artisticeit die zou kleven aan een realistische virtuele pornografische afbeelding daaraan niet het strafwaardige karakter ontnemt.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 12 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY9719, *NJ* 2013/403, ten aanzien van virtuele kinderpornografie op grond van de wetsgeschiedenis van artikel 240b Sr geoordeeld dat het bestanddeel 'schijnbaar betrokken' in de delictomschrijving van artikel 240b Sr meebrengt dat onder deze strafbepaling ook begrepen is een realistische afbeelding van een niet-bestaand kind in de zin dat de afbeelding niet van echt is te onderscheiden. In dat arrest werd het oordeel van het hof dat virtuele afbeeldingen van kinderpornografie niet als realistisch in deze zin zijn aan te merken niet onbegrijpelijk geacht, gelet op de vaststellingen van het hof dat de afgebeelde personen 'geen echte kinderen' zijn en dat voor 'de gemiddelde kijker (...) aanstonds blijkt dat het gaat om gemanipuleerde afbeeldingen'.

De enkele omstandigheid dat aanstonds blijkt dat niet sprake is van een fotografische maar van een geschilderde realistische weergave van een seksuele gedraging waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken of schijnbaar is betrokken, staat op zichzelf niet aan de toepasselijkheid van artikel 240b lid 1 Sr in de weg. Ook de omstandigheid dat ondergeschikte onderdelen van zo'n afbeelding een niet-werkelijkheidsgetrouwe weergave van een kind zijn, bijvoorbeeld doordat – zoals in het onderhavige geval – op de rug van het afgebeelde kind vleugels zijn aangebracht, heeft niet zonder meer tot gevolg dat de afbeelding van het kind als geheel niet kan worden aangemerkt als een realistische afbeelding zoals bedoeld in artikel 240b Sr.

Wel zal vanwege het bijzondere karakter van zo een onder artikel 240b Sr te rubriceren geschilderde realistische afbeelding uit de motivering van het oordeel van de feitenrechter duidelijk moeten blijken waarop is gebaseerd dat de afbeelding een zodanig realiteitsgehalte heeft dat de afbeelding van een seksuele gedraging waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken of schijnbaar is betrokken, niet van echt is te onderscheiden. Dat sluit ook aan bij eerdere rechtspraak van de Hoge Raad over virtuele kinderpornografie.

Het hof heeft op grond van eigen waarneming vastgesteld dat de in de bewezenverklaring omschreven (afbeeldingen van) schilderijen 'een realistische/levensechte weergave [zijn] van de daarop afgebeelde personen wat betreft hoofd en lichaam – de geslachtskenmerken en geslachtsdelen inclusief – en de houding'. Het oordeel dat de afbeeldingen een realistische weergave zijn van seksuele gedragingen, is toereikend gemotiveerd. Voor zover dat oordeel van feitelijke aard is, is het niet vatbaar voor verdere toetsing in cassatie.

Uit het vorenstaande volgt dat het oordeel van het hof dat het bij de onderhavige afbeeldingen telkens gaat om een seksuele gedraging waarbij een persoon die kennelijk de leeftijd van 18 jaar nog niet had bereikt was betrokken of schijnbaar was betrokken, dus om realistische afbeeldingen als bedoeld in artikel 240b Sr, niet blijkt geeft van een onjuiste rechtsopvatting.

Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en – ook in het licht van hetgeen onder 4.3.4 is overwogen – toereikend gemotiveerd.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde taakstraf van 170 uren, subsidiair 85 dagen hechtenis.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren te verrichten taakstraf, vermindert het aantal uren taakstraf in die zin dat dit 153 uren, subsidiair 76 dagen hechtenis bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3484

Zaaknummer: 13/00494

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: N. van der Laan en B.W. Newitt

Wetsartikelen: 240b Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3495

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3504

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3502

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3511

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3496

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3505

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3509

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3501

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de in artikel 430a Sr voorkomende uitdrukking ‘plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is’ te beperkt uitgelegd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 430a Sr ontleende, uitdrukking ‘plaats die niet voor ongeklede recreatie geschikt was’.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 14/03582, ECLI:NL:HR:2015:3462, is de klacht gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3497

Zaaknummer:

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 430a Sr

RECHTSPRAAK

Het hof had moeten onderzoeken of de tenlastegelegde feiten verjaard zijn.

Het middel strekt ten betoge dat het onder 1 subsidiair tenlastegelegde voor een gedeelte van de tenlastegelegde periode is verjaard.

De tenlastelegging is toegesneden op verduistering (artikel 321 Sr). Overtreding van deze bepaling wordt bedreigd met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren. Op grond van artikel 70 lid 1d aanhef en onder 2° Sr belooft de verjaringstermijn dus zes jaren. De inleidende dagvaarding is op 27 december 2011 aan de verdachte betekend.

Nu tussen de betekening van de inleidende dagvaarding enerzijds en een deel van de tenlastegelegde periode anderzijds meer dan zes jaren zijn verlopen zou het recht tot strafvordering in zoverre zijn verjaard, tenzij de verjaring ingevolge artikel 72 Sr door een daad van vervolging tegen de verdachte of tegen een ander mocht zijn gestuit.

Uit het vorenstaande vloeit dan ook rechtstreeks de mogelijkheid voort dat het Openbaar Ministerie ten tijde van de behandeling in hoger beroep slechts wat betreft een deel van de tenlastegelegde periode ontvankelijk was in zijn vervolging ter zake van het onder 1 subsidiair tenlastegelegde. Dit brengt mee dat het hof – dat ingevolge het voorschrift van artikel 348 Sv in verband met artikel 415 Sv een onderzoek moest instellen naar de ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie – ervan had moeten doen blijken of een zodanig onderzoek heeft plaatsgevonden. Nu het hof niet aan die eis heeft voldaan, is de bestreden uitspraak niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

Hetgeen hiervoor is overwogen brengt mee dat de bestreden uitspraak – voor zover aan het oordeel van de Hoge Raad onderworpen – niet in stand kan blijven, het tweede middel waarin is aangevoerd dat de gedragingen die naar het oordeel van het hof de onder 1 bewezenverklaarde ‘verduistering’ opleveren, (vrijwel) geheel samenvallen met het onder 2 bewezenverklaarde handelen, dat is gekwalificeerd als ‘witwassen’ geen bespreking behoeft en als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan het oordeel van de Hoge Raad onderworpen – en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3498

Zaaknummer: 14/03824

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 70 Sr, 71 Sr en 72 Sr

RECHTSPRAAK

Zonder nadere motivering, die ontbreekt, is niet begrijpelijk dat het hof enerzijds heeft geoordeeld dat te dezen geen sprake is van een tenlastelegging met gevoegde strafbare feiten doch anderzijds de verdachte onder aanhaling van artikel 57 Sr heeft veroordeeld wegens het medeplegen van drugsinvoer ‘meermalen gepleegd’.

Het middel behelst de klacht dat het hof de verdachte heeft veroordeeld voor een bij inleidende dagvaarding cumulatief tenlastegelegd feit waarvan hij in eerste aanleg is vrijgesproken.

Zonder nadere motivering, die ontbreekt, is niet begrijpelijk dat het hof enerzijds heeft geoordeeld dat te dezen geen sprake is van een tenlastelegging met gevoegde strafbare feiten doch anderzijds de verdachte onder aanhaling van artikel 57 Sr heeft veroordeeld wegens het medeplegen van drugsinvoer ‘meermalen gepleegd’.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-12-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3433

Zaaknummer: 15/00253

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: A.J.M. van Roy

Wetsartikelen: 57 Sr en 404 Sv